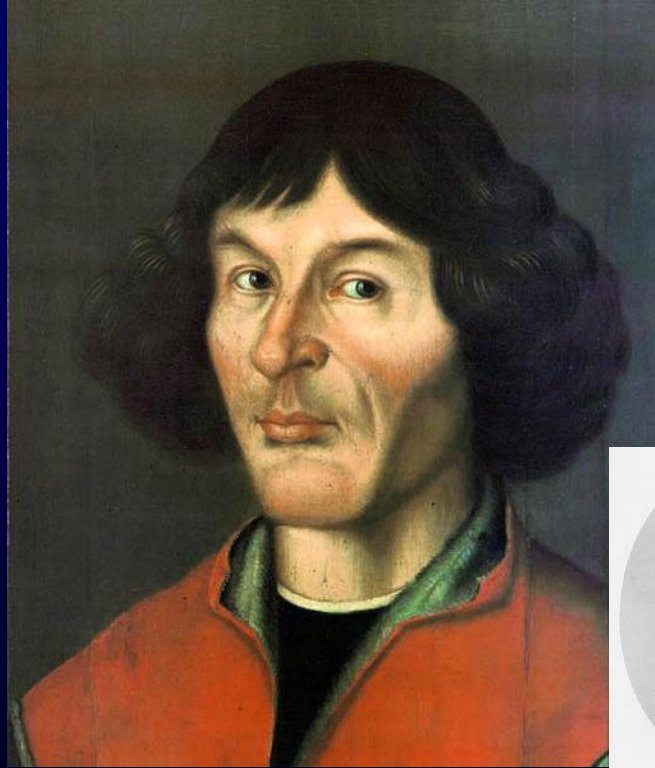

Nie tylko Kopernik

jest „Thorunensis”

ŚWIATOWY KONGRES
KOPERNIKAŃSKI 2023

Andrzej Kowalczyk
Instytut Fizyki UMK

Samuel Thomas Soemmerring

ur. 28. stycznia 1755 r.
w Toruniu

zm. 2. marca 1830 r. we
Frankfurcie n. Menem

Toruńczyk

ur. 28. stycznia 1755 r.
ojciec – Johann Thomas lekarz miejski,
matka - Regina z d.Geret,
brat –Johann Gottlieb, prawnik, radny
wuj - S.L. Geret, burmistrz, publicysta,
dziadek -Ch.H.A. Geret teolog i bibliofil,
siostrzeniec- J.G. Schultz fundator
ogrodu zoo-bot (1797).

ukończył Gimnazjum Akademickie
1774 r.

odwiedzał Toruń w 1779 i 1781

przekazał instrumenty naukowe
Gimnazjum Akademickiemu 1828
(J.Wojtowicz, Wybitni ludzie dawnego Torunia)

Rynek Starego Miasta 33

Z Toruńczyka - Europejczyk ale nadal *Thorunensis*

P 4to 136.

VIRO
Praenobilissimo Doctissimo
amplissimo. S. L.
GERET
M.D. Civitatis Thorunensis Con. Jul. g.
Arunculo omni pietatis cultu prosequendo
testificandae observantiae
caussa mitit
Auctor.

*Mężowi prześwietnemu i wielce uczonemu, jaśnie oświeconemu
S[amuelowi] L[utrowi] Geretowi, doktorowi obojga praw, rajcy miasta
Torunia, wujowi godnemu wszelkiej czci i miłości, w dowód szacunku
przesyła autor*

C. Weere don

DISSERTATIO INAUGURALIS ANATOMICA
DE
BASI ENCEPHALI
ET
ORIGINIBUS NERVORUM
CRANIO EGREDIENTIUM

QUAM
CONSENSU ORDINIS MEDICORUM GOETTINGENSIIUM
PRO OBTINENDIS
SUMMIS IN MEDICINA ET CHIRURGIA
HONORIBUS
IN
ACADEMIA GEORGIA AUGUSTA
DIE VII. APRILIS MDCCLXXXVIII.
PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI
SUBIICIT
SAMUEL THOMAS SOEMMERRING
THORUNENSIS.

GOETTINGAE,
PROSTAT APUD ABR. VANDENHOECK VIDUAM.

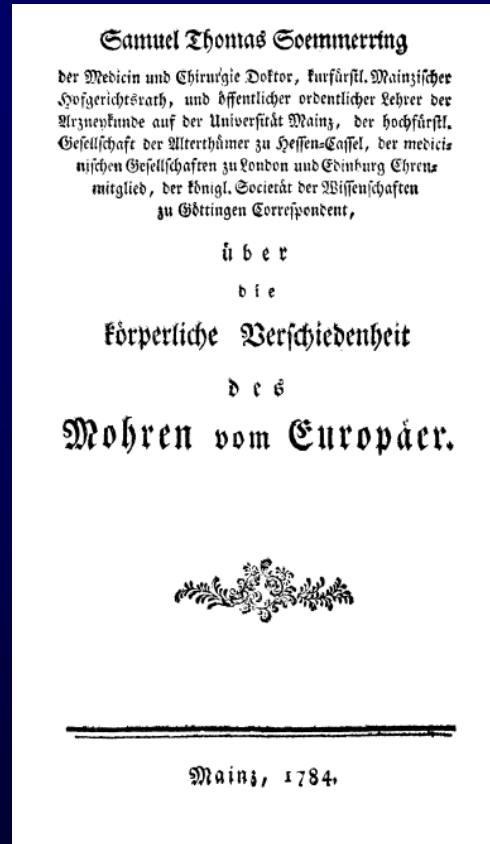
Studia medyczne w
Getyndze 1774 -78, potem
„staże podoktorskie”
Holandia, Anglia

Człowiek Oświecenia – anatom, antropolog

Podobieństwa i różnice budowy szkieletu kobiety i mężczyzny (1797)

Murzynka i Europejczyka (1784)

Podręczniki i atlasy anatomiczne:

Vom Baue des menschlichen Koerpes (1771-1796)

Abbildungen der Sinnesorgane (1801-1809)

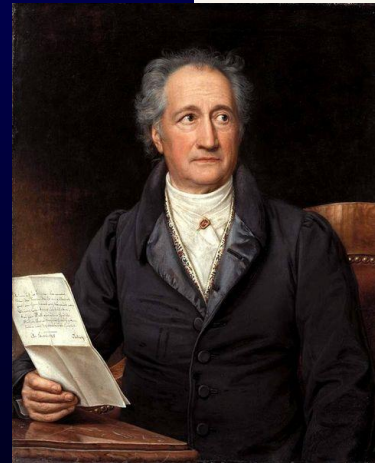
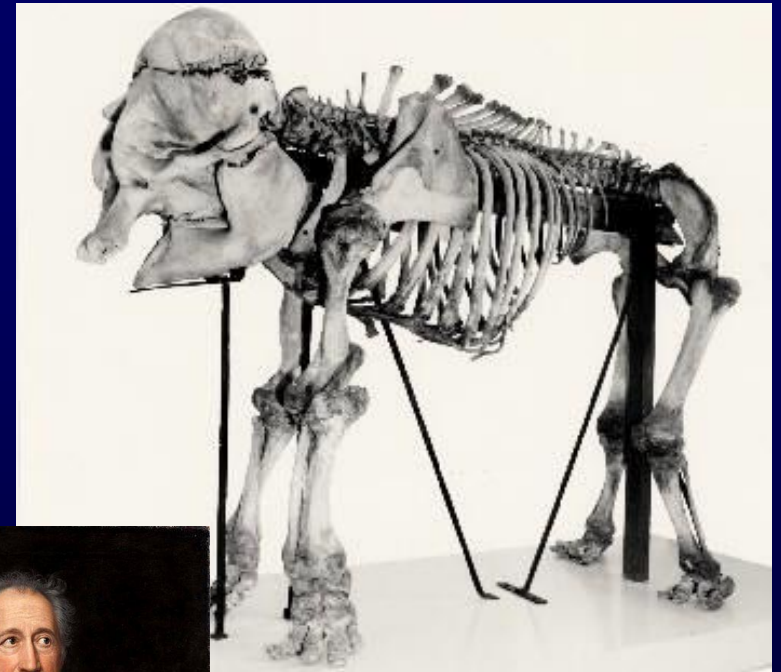
Abbildungen des Menschliche Auges (1801)

Człowiek Oświecenia - paleontolog

Ornithocephalus

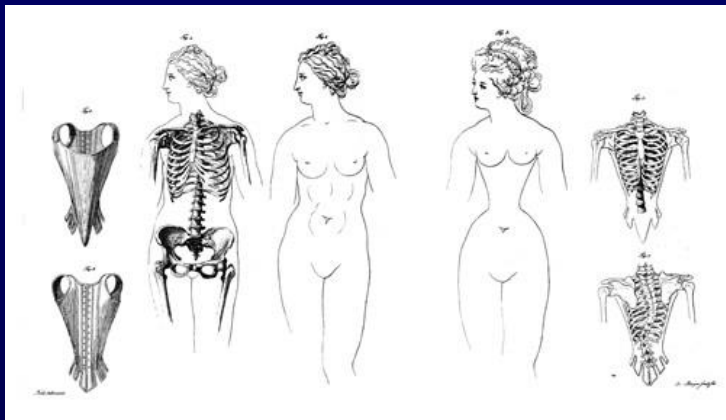
zęby
słonia, mastodonta,
nosorożca, tapira

słoń i przyjaźń z Goethem

Człowiek Oświecenia – lekarz i społecznik

Szczepienie chroni przed ospą (Frankfurt 1795)

Gorsety deformują kościec (1788)

Palenie fajki powoduje raka wargi (1795)

Ścięta głowa cierpi (1795)

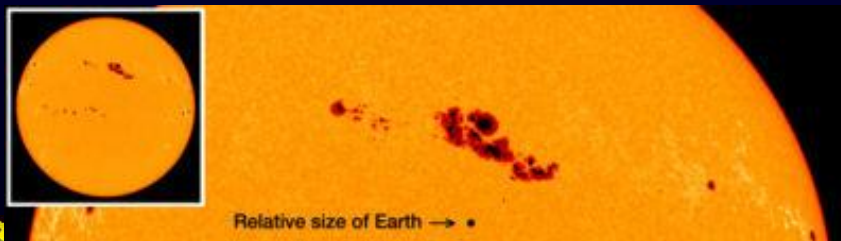
Człowiek Oświecenia - filozof

Ueber das Organ der Seele, O organie duszy
(1796 Królewiec, z postłowiem Kanta)

Siedzibą duszy nie jest serce
ale płyn mózgowo rdzeniowy
w komorach mózgowych (nie był
pierwszym)

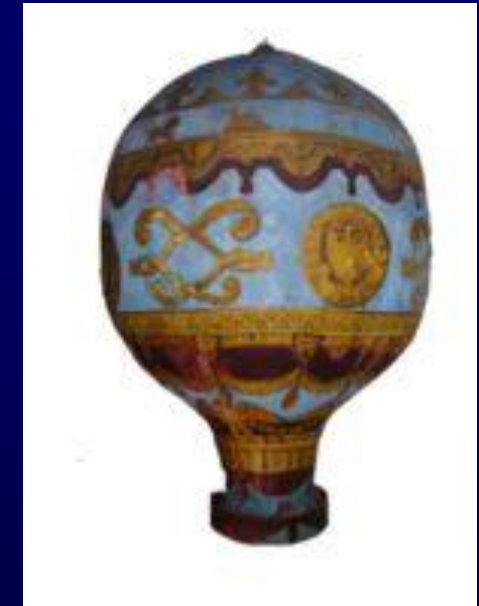
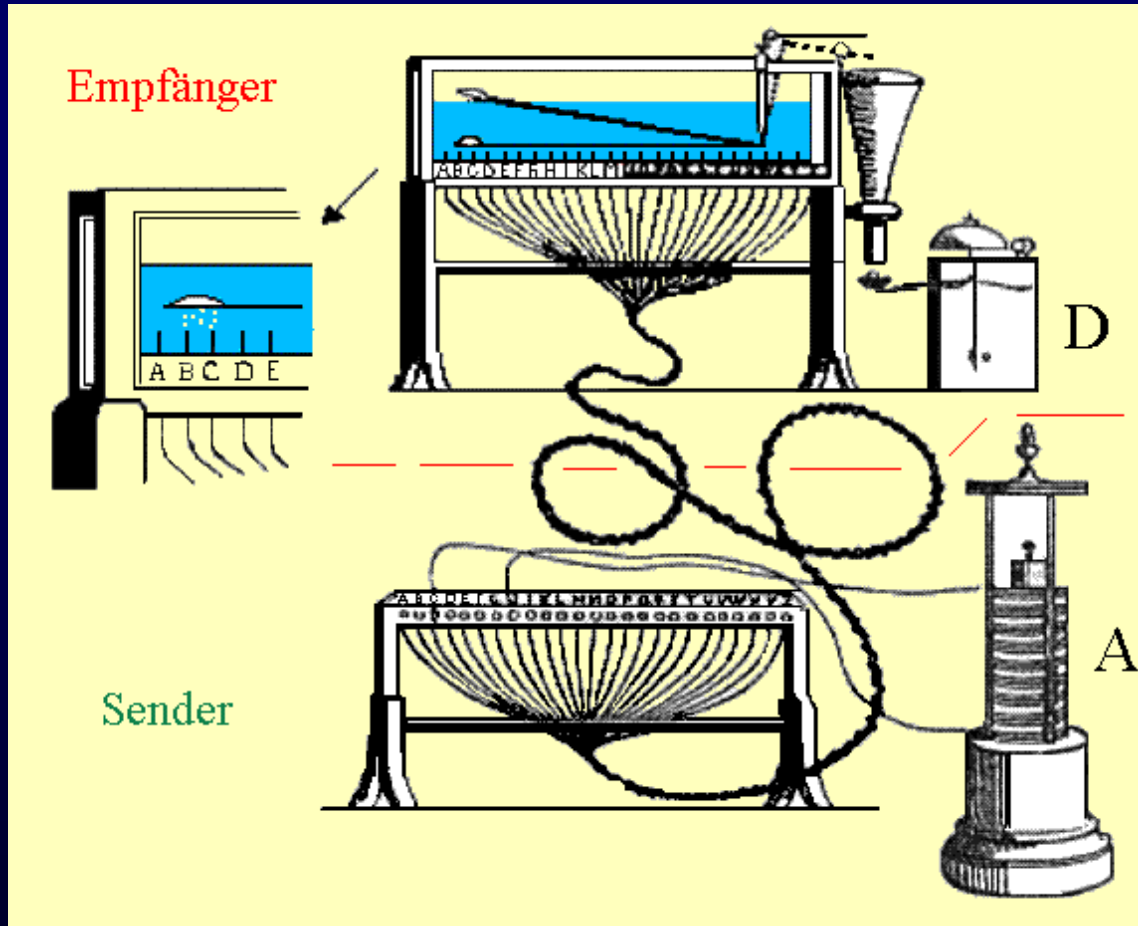
Człowiek Oświecenia - astronom

Obserwacje plam na Słońcu
lunetą od J. Fraunhofera

Człowiek Oświecenia - wynalazca

Montgolfier VII. 1783
nieznany gaz

Soemmerring XI. 1783
to był wodór!

1809-1811 telegraf elektrochemiczny
(Volta ogniwo 1800)

Upamiętnienie- na niebie

Dzięki uprzejmości prof. M.Mikołajewskiego PTA

Upamiętnienie na Ziemi

Nagroda dla astronomów amatorów (co roku 3x300€)

Samuel-Thomas-von-Soemmerring – Astronomie Preis (1996-2020),
Astronomie-Preis des Physikalischen Vereins (od 2020)

Nazewnictwo przyrodnicze

Gazella & Syrimaticus Soemmerringi

Nazewnictwo medyczne

Soemmerring ligament,
Soemmerring ganglion,
Soemmering muscle,
Soemmerring spot,
Soemmerring ring

Upamiętnienie na Ziemi

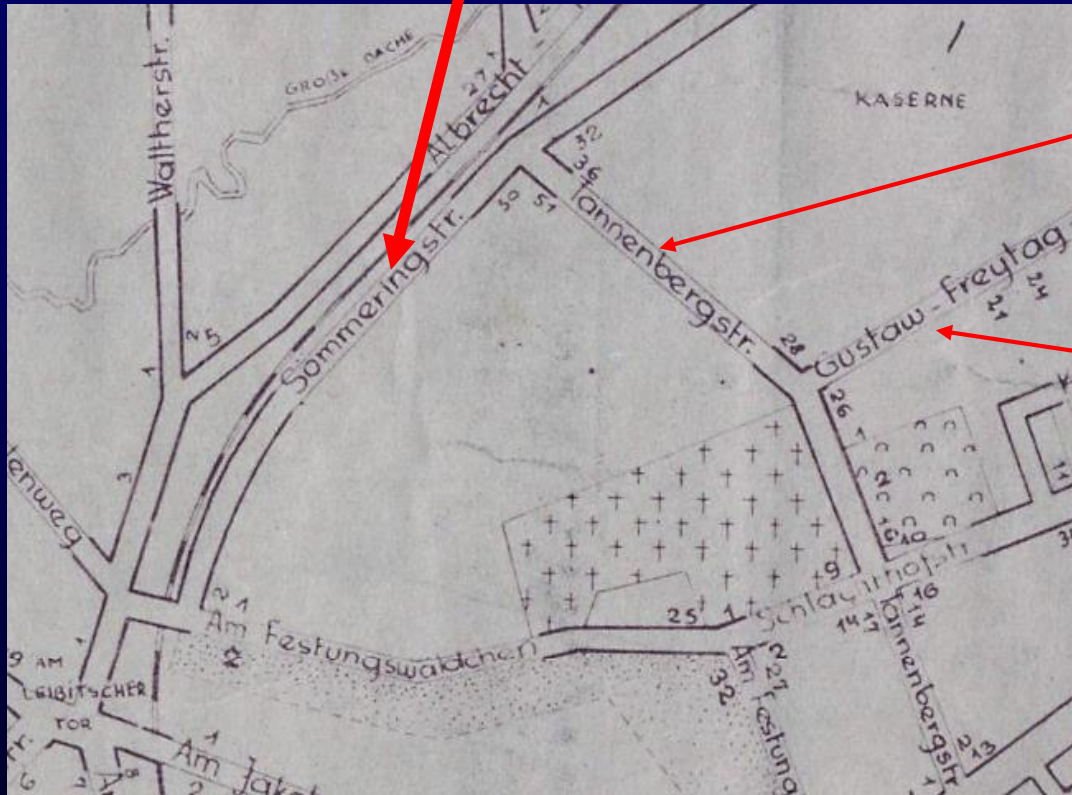
- Moguncja,
- Kassel

- Berlin,
- Frankfurt/Menem,
- Kassel,
- Kolonia,
- Norymberga,
- Meckenbeuren,
- Moguncja,

W Toruniu w czasie okupacji też była ul.
Soemmerringa (obecnie Sobieskiego)

ul. K. Pułaskiego

ul. G. Pająkowskiego

Obecna ul. Sobieskiego 1940 r.

*Dlaczego toruński
fizyk opowiada o
S.T. Soemmerringu ?*

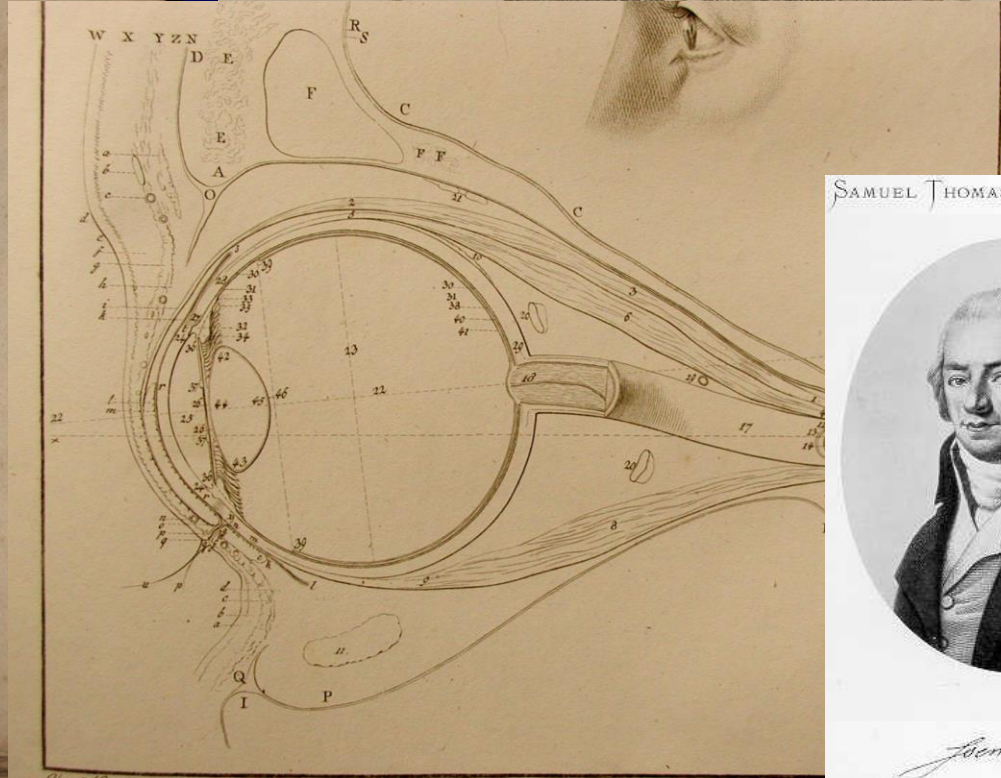
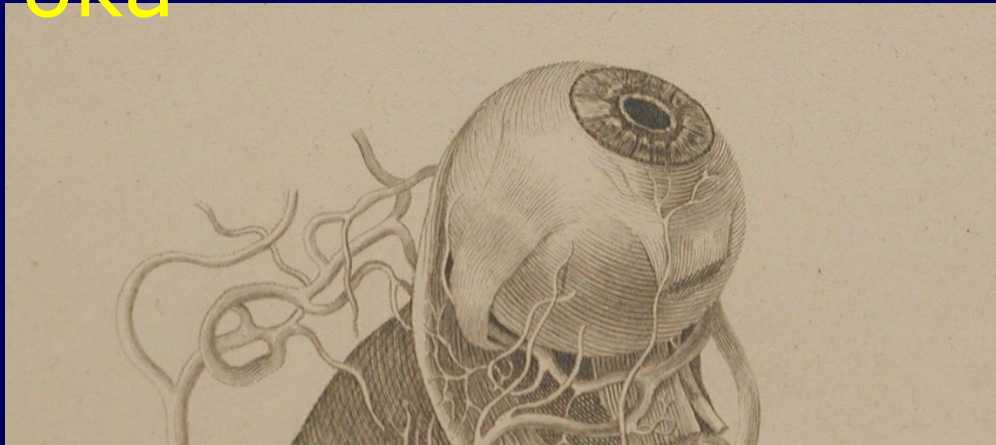
Połączyło nas oko.

Soemmerring dla oka

SAMUEL THOMAS SOEMMERRING
ABBILDUNGEN
DES
MENSCHLICHEN AUGES.

FRANKFURT AM MAIN,
BETRIEB VON VARRENTTRAPP UND WENNER.
1801.

SAMUEL THOMAS V. SOEMMERRING

Soemmerring.

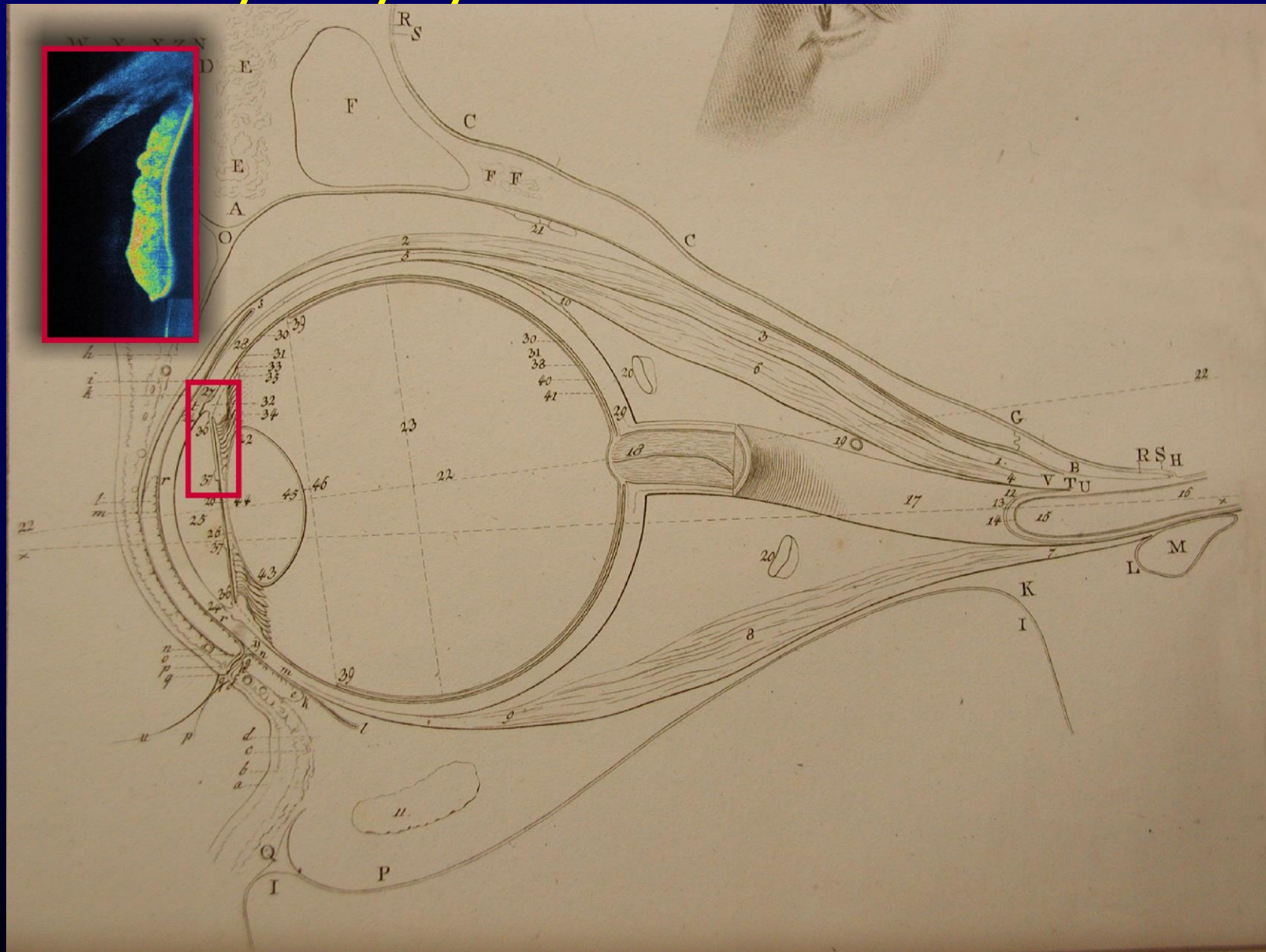
Ch. Koch pinxit.

Flaubert pinxit.

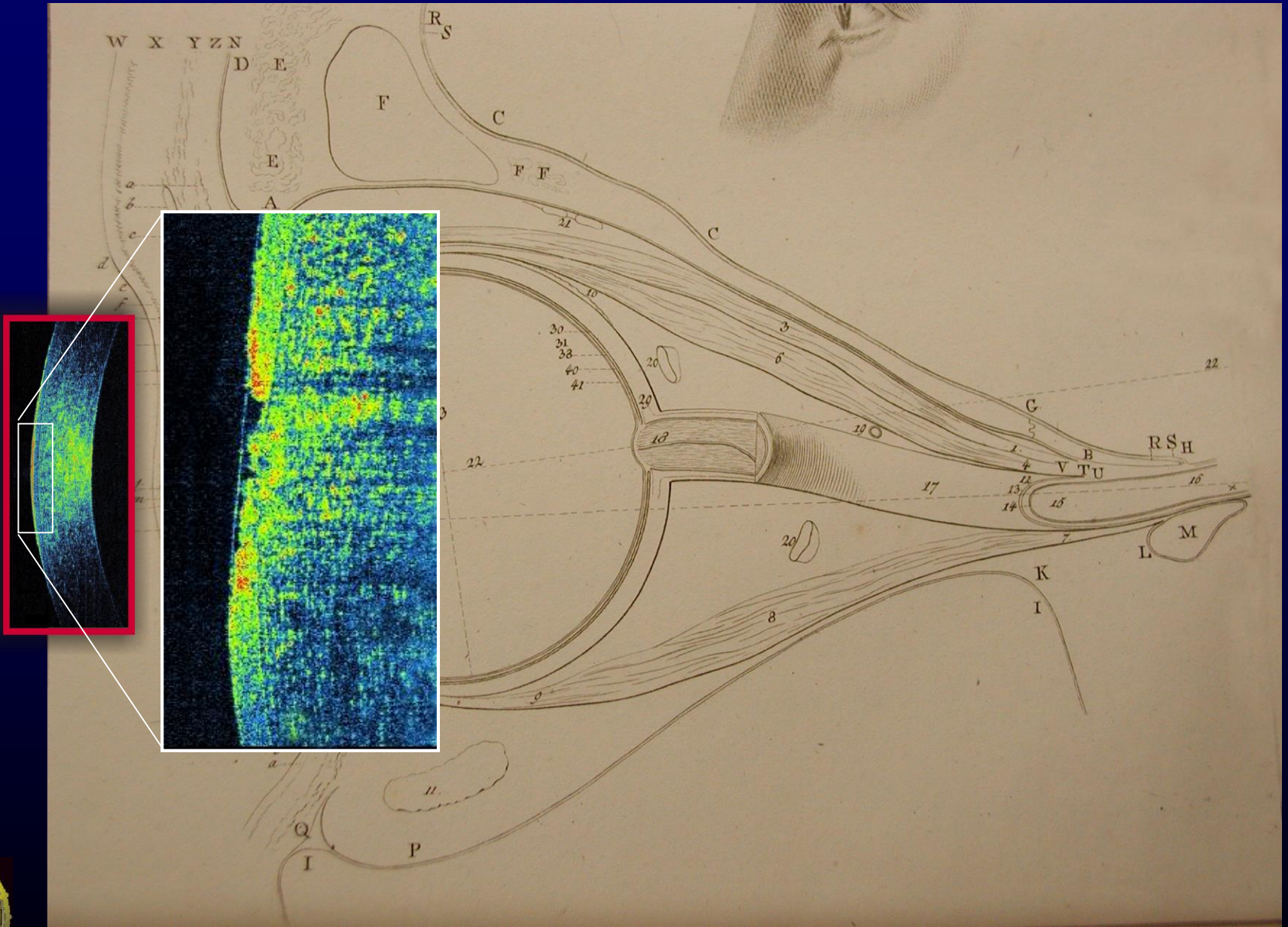
S. TH. SOEMMERRING ICONES OCULI HUMANI.

Prostat apud Varrentrapp & Wenner.

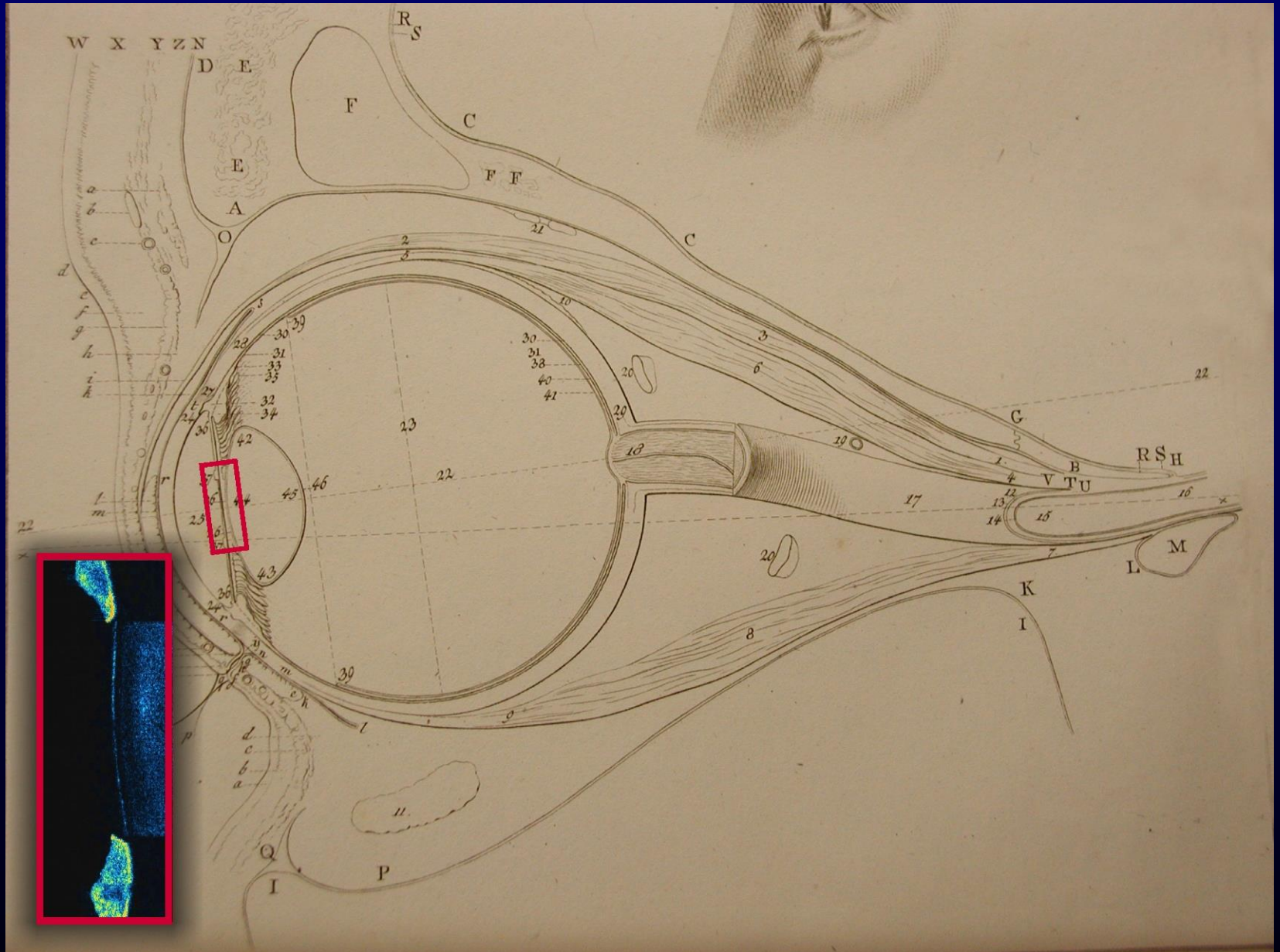
Toruńscy fizycy dla oka

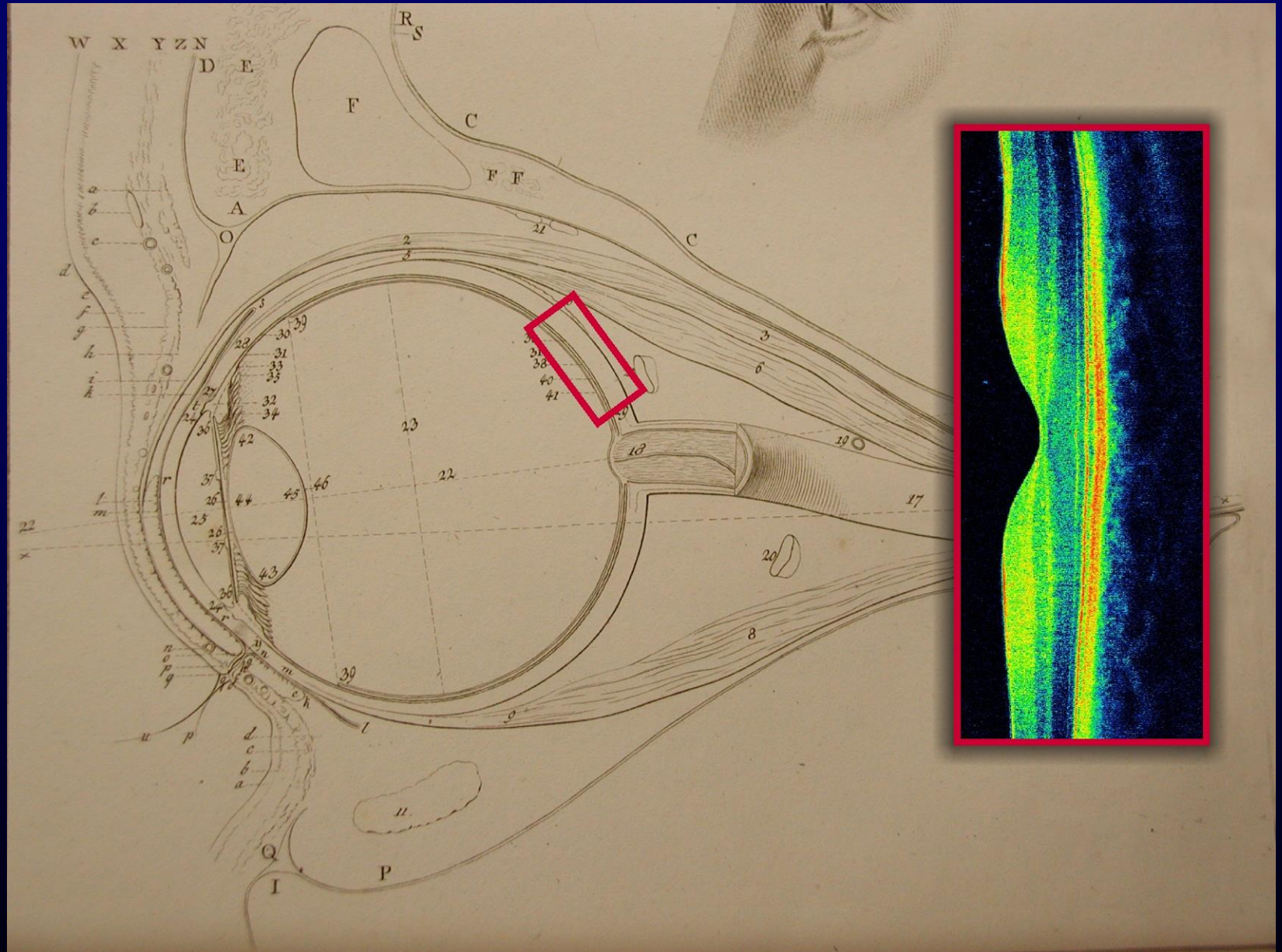
Toruńscy fizycy dla oka

Toruńscy fizycy dla oka

Toruńscy fizycy dla oka

Upamiętnienie w Toruniu

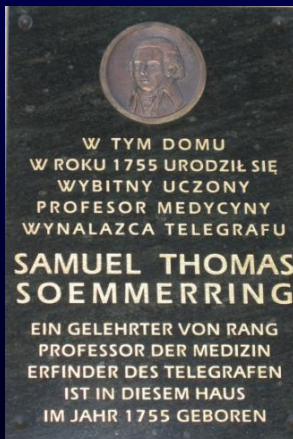
Inicjatywa muzeum telegrafu
inż. Krzysztof Dominikowski
(budżet obywatelski)

Toruńskie ciekawostki
radiowe

Centrum Sztuki
Współczesnej

Rynek Starego
Miasta 33

Benon Frąckowski, Lech Bieganowski, Wiesław Nowak
2000-2005

Artykuły i prezentacje przypominające
S.T. Soemmeringa,
Wnioski o upamiętnienie nazwą ulicy lub
stypendium dla młodego przyrodnika
Propozycja nadania imienia STS V LO.

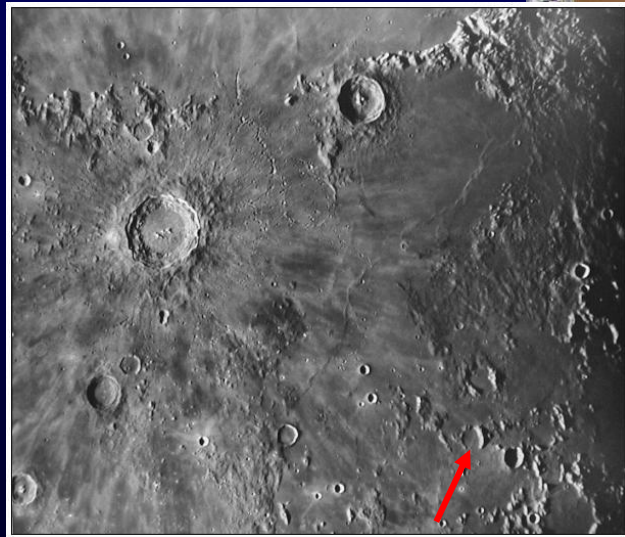
2003 r na 25. lecie współpracy z Getyngą
Pierwotna tablica 1868 r (oToruniu.net)
zaginęła?

Niestety ciągle głęboko w cieniu Kopernika

Nawet toruński tomograf optyczny
nosi nazwę *SOCT Copernicus*

Krater Soemmerringa
na Księżycu

Spośród osób urodzonych w Toruniu
Kopernik był jednym z geniuszy

Odrodzenia

Soemmerring był jednym z geniuszy

Oświecenia

Może warto go upamiętnić co najmniej
nazwą ulicy.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

